

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Kołodziejcki (przewodniczący)
SSN Małgorzata Bednarek (sprawozdawca)
SSN Anna Dziergawka

w sprawie **A. N.**

skazanej za czyn z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 54 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,
w dniu 1 lutego 2024 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanej
od prawomocnego wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Zielonej Górze
z 21 września 2021 r., sygn. akt VII K 592/21

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę oskarżonej A. N. przekazuje
do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Zielonej
Górze.**

UZASADNIENIE

A. N. została oskarżona o to, że w nieustalonym czasie, ale po 1 stycznia 2019 r. oraz w nieustalonym miejscu ułatwiła popełnienie przestępstwa skarbowego poprzez otwarcie rachunku bankowego o nr [...] w [...] S.A. ul. [...], [...] oraz rachunku bankowego o nr [...] w [...] S.A. ul. [...], [...], które wykorzystane były do celów związanych z popełnieniem przestępstw skarbowych polegających na uchylaniu się od opodatkowania przed właściwym Naczelnikiem Urzędu Skarbowego to jest nie ujawnieniu przedmiotu opodatkowania, tj. towaru w postaci tytoniu do

palenia w ilości 37 kg nieoznaczonego polskimi znakami akcyzy, przesyłanego w okresie od 6 lutego 2019 r. do 13 sierpnia 2019 r. za pośrednictwem firm kurierskich w przesyłkach pocztowych, w wyniku czego narażono na uszczuplenie podatek akcyzowy na kwotę 29 702 zł, tj. popełnienie przestępstwa skarbowego z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 54 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. Aktem oskarżenia objęto również P. N., któremu zarzucono popełnienie przestępstwa skarbowego z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 54 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s.

Wyrokiem nakazowym z 21 września 2021 r., sygn. akt VII K 592/21, Sąd Rejonowy w Zielonej Górze uznał A. N. winną popełnienia zarzucanego jej czynu stanowiącego przestępstwo skarbowe z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 54 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i za to na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 54 § 2 k.k.s. wymierzył jej karę grzywny w wysokości 50 (pięćdziesiąt) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100.00 (sto) złotych. Oskarżonego P. N. również uznał winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 54 § 2 k.k.s. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100,00 złotych.

Od powyższego wyroku nakazowego sprzeciw wniósł jedynie obrońca P. N., a wobec A. N. orzeczenie uprawomocniło się z dniem 6 października 2021 r. P. N. w dalszym toku postępowania wyrokiem z 6 kwietnia 2022 r., sygn. akt VII K 592/21 został uznany za winnego zarzucanego mu przestępstwa skarbowego z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 54 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s.

24 października 2023 r. w trybie art. 521 § 1 k.p.k. na korzyść skazanej A.N. kasację od wyroku Sądu Rejonowego w Zielonej Górze wywiódł Prokurator Generalny, w której sformułował zarzut:

rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisów prawa procesowego, tj. art. 500 § 1 i 3 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s., polegającego na nieuzasadnionym przyjęciu, że okoliczności zarzucanego A. N. czynu oraz jej wina nie budzą wątpliwości, co w konsekwencji doprowadziło do wydania wyroku nakazowego, na mocy którego uznano oskarżoną za winną popełnienia zarzucanego jej czynu z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 54 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s., polegającego na ułatwieniu popełnienia przestępstwa skarbowego, poprzez otwarcie rachunku bankowego o nr [...] w [...] S.A., oraz rachunku bankowego o nr [...] w [...] S.A., które wykorzystane były do celów związanych z popełnieniem przestępstw skarbowych, polegających na uchylaniu się od opodatkowania przed właściwym Naczelnikiem Urzędu Skarbowego, w wyniku czego narażono na uszczuplenie podatek akcyzowy na kwotę 29 702 zł, podczas gdy prawidłowa ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego winna prowadzić Sąd *meriti* do

wniosku, iż oskarżona w dniu 15 czerwca 2018 r., po tygodniu poszukiwań tegoż dokumentu, zgłosiła właściwemu organowi - Prezydentowi Miasta [...] utratę dowodu osobistego seria i nr [...], którym to dokumentem posłużono się w dniu 13 czerwca 2018 r. w trakcie zawierania z [...] S.A. umowy rachunku bankowego o nr [...], co winno skutkować skierowaniem sprawy do rozpoznania na rozprawie i wyjaśnienia wszystkich okoliczności sprawy.

Formułując powyższy zarzut skarżący wniósł o uchylenie prawomocnego wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Zielonej Górze i przekazanie sprawy temuż Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna, co uzasadniało jej rozpoznanie i uwzględnienie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Zaskarżony wyrok nakazowy został wydany z rażącym naruszeniem art. 500 § 1 i 3 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s., które miało istotny wpływ na jego treść.

Zgodnie z art. 500 § 1 k.p.k., w sprawach w których prowadzono dochodzenie, uznając na podstawie zebranego w postępowaniu przygotowawczym materiału, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne, sąd może w wypadkach pozwalających na orzeczenie kary ograniczenia wolności lub grzywny wydać wyrok nakazowy. Dopełnieniem tej normy jest § 3 art. 500 k.p.k., stosownie do którego sąd może wydać wyrok nakazowy, jeżeli na podstawie zebranych dowodów okoliczności czynu i wina oskarżonego nie budzą wątpliwości. Możliwość wydania wyroku nakazowego - w myśl art. 500 § 1 i 3 k.p.k. - istnieje zatem wtedy, gdy materiał dowodowy zebrany w sprawie pozwala na stwierdzenie, że okoliczności czynu i wina oskarżonego nie budzą wątpliwości. W przeciwnym wypadku konieczne jest rozpoznanie sprawy na rozprawie głównej (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 15 czerwca 2016 r., sygn. II KK 160/16, LEX nr 2109511, 14 czerwca 2018 r., sygn. II KK 194/18).

W przedmiotowej sprawie, w której prowadzone było przez Naczelnika [...] Urzędu Celnoskarbowego dochodzenie, zebrany materiał dowodowy nie pozwalał na stwierdzenie, że okoliczności popełnienia czynu i wina oskarżonej nie budzą wątpliwości, a w konsekwencji uznanie, że przeprowadzenie rozprawy przed wydaniem orzeczenia było zbędne. Jak słusznie wskazał skarżący, istniały bowiem zasadnicze wątpliwości co do możliwości przyjęcia, że A. N. była podmiotem

zarzucanego jej aktem oskarżenia przestępstwa. W aktach sprawy istotnie znajdują się kopie zaświadczenia z 15 czerwca 2018 r. wydane przez Prezydenta Miasta [...] o utracie przez oskarżoną dowodu osobistego oraz pismo Banku [...] S.A. i [...] S.A. stanowiące odpowiedź na reklamacje wymienionej oskarżonej, która kwestionowała zawarcie umów rachunku bankowego ze wskazanymi podmiotami (t. II. k. 126, 127, 129). Analiza załączonej do akt dokumentacji [...] S.A., dotyczącej rachunku bankowego o nr [...] istotnie wskazywała – co słusznie zauważył skarżący - że w trakcie zawierania umowy rachunku bankowego tj. 13 czerwca 2018 r. posłużono się dowodem osobistym oskarżonej, którego utratę zgłosiła w w/w okolicznościach, przy czym z wymienionego rachunku 21 marca 2019 r. dokonano przelewu aktywacyjnego na rachunek prowadzony przez [...] S.A. o nr [...], co stanowiło metodę weryfikacji tożsamości osoby zakładającej to konto. Z wyjaśnień oskarżonej A. N. wynika natomiast, że nie przyznała się ona do zarzucanego przestępstwa skarbowego oraz wskazała, że wczesnym latem 2018 r. utraciła w nieustalonych okolicznościach dowód osobisty, a następnie po około tygodniu poszukiwań tego dokumentu, zgłosiła jego utratę w Urzędzie Miasta. Ponadto oskarżona wskazała, że nigdy nie zajmowała się sprzedażą tytoniu oraz nie miała dostępu do rachunków bankowych.

Uzupełniająco za skarżącym podnieść również należy, iż Sąd Rejonowy w Zielonej Górze, w sprawie o sygn. akt VII W 481/20, prowadzonej przeciwko A.N., oskarżonej o wykroczenie skarbowe z art. 65 § 1 i 4 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s., polegające na pomocy w zbyciu wyrobów akcyzowych bez wymaganych znaków akcyzy, poprzez udzielenie dostępu nieustalonej osobie do rachunków bankowych o nr [...] w [...] S.A. oraz o nr [...] w [...] S.A., uzyskał opinię biegłego z zakresu badania pisma ręcznego, z której wynikało m.in., że A. N. nie złożyła podpisów na dokumencie w postaci umowy rachunku bankowego o nr [...] i z tego powodu uniewinnił oskarżoną od zarzucanego jej czynu (k. 295-304. 319 akt o sygn. VII W 481/20). Okoliczność ta istotnie stanowi dodatkowy argument przemawiający za uznaniem, iż zastosowanie przez Sąd Rejonowy trybu postępowania nakazowego i w konsekwencji zaniechanie przeprowadzenia postępowania dowodowego, miało istotny wpływ na treść orzeczenia.

Przy ponownym rozpoznawaniu sprawy Sąd Rejonowy w Zielonej Górze winien kierować się powyższymi uwagami, a także mieć na względzie kierunek wniesionej kasacji.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak w części dyspozytywnej wyroku.

[PGW]

[ał]